

دانشگاه علوم پزشکی ایران

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی درسی و آموزشی

(Course Plan)

طرح دوره

(طرح دوره روش تحقیق در سیستم های بهداشتی)

دانشکده: علوم توانبخشی گروه آموزشی: فیزیوتراپی مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی ارشد فیزیوتراپی

نام درس: روش تحقیق در سیستم های بهداشتی تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری پیش نیاز: ---

زمان برگزاری کلاس: روز: یکشنبه ساعت: ۱۰-۱۲ مکان برگزاری: کلاس های تحصیلات تكميلی

تعداد دانشجویان: ۱۰۰ مسئول درس: دکتر رضا صالحی مدرسین (به ترتیب حروف الفبا): دکتر رضا صالحی

شرح دوره: (لطفاً شرح دهید)

امروزه با روزافزون تولید مقالات و مستندات علمی در رشته های مختلف و ضرورت انجام کارهای تحقیقاتی در دوره های کارشناسی ارشد و بالاتر، توجه به متداول‌تری تحقیق و انجام تحقیقات بر مبنای روش علمی پژوهش، آموزش درس روش تحقیق بیش از پیش خود را نشان می دهد.

هدف کلی: (لطفاً شرح دهید)

آشنایی دانشجو با اصول و روش‌های تحقیق در علوم توانبخشی با تأکید بر رشته فیزیوتراپی جهت بکارگیری آنها در طراحی و اجرای فعالیتهای تحقیقاتی

اهداف بینابینی: (در واقع همان اهداف کلی طرح درس است)

۱- آشنایی با مبانی و تعریف تحقیق : تعریف تحقیق با تأکید بر علوم توانبخشی، توجیه لزوم انجام تحقیق و بیان موانع و تهدیدها و محدودیت ها

۲- فرآگیری انواع بیان مسئله تحقیق : بیان "خلاء علمی"، "مستندات متناقض"، "تناقض بین علوم قرادادی و آزمایشگاهی" و "تناقض بین حرف و عمل" و نحوه جستجوی آنها تا رسیدن به یک عنوان تحقیقی مناسب

۳- آموزش نحوه نگارش اهداف و فرضیات تحقیق: تعریف هدف و بیان انواع فرضیات تحقیقی و توضیح وجود تفاوت بین اهداف و فرضیات یک مطالعه

۴- آشنایی با متغیرهای تحقیق و فرآگیری نقش متغیرها در تحقیق

۵- فرآگیری طراحی انواع مطالعات تحقیقی: طراحی مطالعات از ابعاد مختلف زمانی - آینده نگر و گذشته نگر-، زمان جمع آوری اطلاعات طولی و مقطعی و مداخله ای

۶- فرآگیری طراحی مطالعات مورد شاهدی، کوهرت، مقطعی و مداخله ای (تجربی و غیرتجربی)

۷- آشنایی با اعتبار نتایج تحقیق: تعریف اعتبار تحقیق، انواع اعتبار در نتایج تحقیق و آموزش راهکارهای لازم در جهت ارتقاء اعتبار درونی، بیرونی، مفهومی و آماری تحقیق

۸- آشنایی با جامعه نمونه، روش نمونه گیری و روش های گروه‌بندی و تأثیر آن بر اعتبار و کاربرد نتایج تحقیق

۹- آشنایی با مفهوم تکرار پذیری و بیان انواع مختلف تکرار پذیری (نسبی و مطلق)

۱۰- آشنایی با مفهوم اعتبار و بیان انواع روش‌های اعتبار سنجی (معیاری، مفهومی، محتوایی)

۱۱- آشنایی با ویژگی اعداد حقیقی و توضیح انواع مقیاس های اندازه گیری

۱۲- شناخت اصول اخلاق در پژوهش: بیان اصول اخلاقی حاکم بر پژوهش های انسانی، بیان کدهای اخلاق در پژوهش های علوم پزشکی و توانبخشی و نحوه اجرای آنها

۱۳- آموزش روش نوشتن پروپوزال: بیان بخش‌های مختلف پروپوزال و توضیح در مورد نکات اصلی مورد نظر در نگارش هر قسمت

شیوه‌های تدریس:

■ پرسش و پاسخ	□ سخنرانی برنامه ریزی شده
■ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	■ بحث گروهی (PBL) -----
سایر موارد (لطفاً نام ببرید)

وظایف و تکالیف دانشجو: (لطفاً شرح دهید)

حضور مستمر در کلاس و انجام تکالیف کلاسی،

وسایل کمک آموزشی:

■ پروژکتور اسلاید	□ تخته و گچ
	■ وايت برد

سایر موارد (لطفاً نام ببرید)

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

■ آزمون میان ترم ۴۰ درصد نمره	□ آزمون میان ترم ----- درصد نمره
■ شرکت فعال در کلاس ۲۰ درصد نمره	■ انجام تکالیف ۴۰ درصد نمره

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) تهیه یک پروپوزال کامل

نوع آزمون

□ صحیح- غلط	□ جور کردنی	□ پاسخ کوتاه	■ چندگزینه‌ای
■ تشریحی			-----
سایر موارد (لطفاً نام ببرید) :

منابع پیشنهادی برای مطالعه: (لطفاً نام ببرید):

- منابع انگلیسی:

- Research Methodology for Health Professionals, RC Goyal, ۲۰۱۳
- Rehabilitation Research: Principles and Applications, ۵th Edition, Russell Carter, Jay Lubinsky, Elizabeth Domholdt ۲۰۱۵
- Measurement and the measurement of change: a primer for the health professions / Denise F. Polit, Frances Yang. ۲۰۱۶
- RESEARCH METHODOLOGY IN THE MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES, Edited by Petter Laake, Haakon Breien Benestad, Bjørn Reino Olsen, ۲۰۰۷
- Foundations of Clinical Research: Applications to Practice, ۴th, Portney LG, Watkins MP, ۲۰۰۷

منابع فارسی:

انواع کتاب های فارسی روش تحقیق در علوم بهداشتی

جدول هفتگی کلیات ارائه‌ی درس

جلسه	عنوان مطالب	استاد مربوط
۱	مبانی و تعریف تحقیق : تعریف تحقیق با تأکید بر علوم توانبخشی، توجیه لزوم انجام تحقیق در حیطه علوم توانبخشی و بیان راهکارها و محدودیت ها	دکتر رضا صالحی
۲	بیان مسئله تحقیق : بیان "خلاء علمی" و "مستندات متناقض" و "تناقض بین علوم قرادادی و آزمایشگاهی" و "تناقض بین حرف و عمل" و نحوه جستجوی آنها تا رسیدن به یک عنوان تحقیقی مناسب	"
۳	اهداف و فرضیات تحقیق : تعریف هدف و بیان انواع فرضیات تحقیقی و توضیح وجود تفاوت مابین اهداف و فرضیات یک مطالعه	"
۴	متغیرهای تحقیق و نقش آنها در مطالعه	"
۵	انواع مطالعات تحقیقی: طراحی مطالعات از ابعاد مختلف (زمان، هدف، نتایج و فرآیند)	"
۶	انواع مطالعات تحقیقی: طراحی مطالعات شبیه تجربی و غیر تجربی	"
۷	انواع مطالعات تحقیقی: طراحی مطالعات غیرتجربی (کوهورت، مورد شاهدی و مقطعی)	"
۸	اعتبار نتایج تحقیق: تعریف اعتبار تحقیق، انواع اعتبار در نتایج تحقیق	"
۹	اعتبار نتایج تحقیق: راهکارهای لازم در جهت ارتقاء اعتبار درونی، بیرونی، مفهومی و آماری تحقیق	"
۱۰	جامعه نمونه و روش نمونه گیری: تعریف جامعه مورد مطالعه ، توضیح انواع روشهای نمونه گیری و تأثیر آن بر اعتبار و کاربرد نتایج تحقیق	"
۱۱	جامعه نمونه و روش نمونه گیری: روشهای گروه بندی و تأثیر آن بر اعتبار و کاربرد نتایج تحقیق	"
۱۲	تکرار پذیری روش اندازه گیری : تعریف تکرارپذیری و بیان انواع مختلف تکرارپذیری (نسبی و مطلق)	"
۱۳	اعتبار روش اندازه گیری : تعریف اعتبار و بیان اعتبار روش اندازه گیری (معیاری، مفهومی، محتوایی)	"
۱۴	روش تحقیق کیفی: اصول و روش	"
۱۵	مدیریت داده ها، پردازش و آنالیز آنها	"
۱۶	اصول اخلاقی حاکم بر تحقیق و نکات عملیاتی در نوشتمن پروپوزال	"
۱۷	بررسی تکالیف و نمونه پروپوزال نوشته شده	گزارش دانشجویان